

MAHIDOL UNIVERSITY
Wisdom of the Land

RILCA Newsletter

จดหมายข่าวสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย
Research Institute for Languages and Cultures of Asia

ปีที่ ๓๒ ฉบับที่ ๓ : กรกฎาคม-กันยายน ๒๕๕๔

Vol. 32 No. 3 : July - September 2011

CrossBorder Research Ethnographic Film Vietnam

เวียดนาม
รางวัล SAR
วิจัยข้ามแดน
ภาพยนตร์ชาติพันธุ์
หมู่บ้านแพรกและดอกมะเขือ

ทักทาย

สวัสดีครับ กลับมาพบกันอีกฉบับแล้วนะครับ ก่อนอื่นต้องขอบอกกับทุกท่านว่าจดหมายข่าวที่อยู่ในมือทุกท่านขณะนี้ เป็นฉบับพิเศษจริงๆ เพราะเป็นฉบับครบรอบ 30 ปี วันสถาปนาสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งตลอดระยะเวลา 30 ปีที่ผ่านมา สถาบันฯ ได้มุ่งมั่นที่จะผลิตมาบัณฑิตที่มีคุณภาพและผลงานวิจัยที่มีประโยชน์กับสังคมอย่างต่อเนื่อง เช่นเดียวกับจดหมายข่าวสถาบันฯ ที่ตั้งใจเป็นส่วนร่วมและเป็นเสมือนกระบอกเสียงของสถาบันฯ ที่จะทำให้ทุกท่านได้ใกล้ชิดกับเราชาวสถาบันวิจัยภาษาฯ มากขึ้น

ส่วนเนื้อหาจดหมายข่าวฉบับนี้ ก็ต้องบอกว่ายังคงน่าสนใจเหมือนเดิม ไม่ว่าจะเป็นประมวลภาพงานวันสถาปนา 30 ปีสถาบันวิจัยภาษาฯ การจัดการความรู้ในเรื่องของการทำวิจัยข้ามแดน และท่องเที่ยวเวียดนาม ไปดูว่าชีวิตนักศึกษาเวียดนามแตกต่างกับนักศึกษาไทยอย่างไร? ทั้งหมดทุกท่านสามารถพลิกอ่านได้ในจดหมายข่าวฉบับนี้ได้เลยครับ

แล้วพบกันอีกครั้งฉบับหน้า ฉบับส่งท้ายปี 2554 นะครับ สวัสดีครับ

การจัดการความรู้ “การวิจัยข้ามแดน”

ในวันที่ 23 มิ.ย. 2554 เวลา 13.30-15.30 ณ ห้องประชุมณัฐภรประวัตติ สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย งานบริหารงานวิจัย ได้จัดกิจกรรมการจัดการความรู้ ในหัวข้อ “การวิจัยข้ามแดน” โดยมี รศ.ดร.สุจิตต์ลักษณ์ ดีผดุง ศึกษาวิจัยในเรื่องการศึกษาเบื้องต้นภาษาศาสตร์ชาติพันธุ์ของชาวปะท่องในเชียงตุงประเทศพม่าและในยูนนาน ประเทศจีน อ.ดร.สุมิตรา สุรรัตน์เดชา ศึกษาวิจัยเรื่องกรณีศึกษาเปรียบเทียบชนชาติไทลื้อในสิบสองปันนาและจังหวัดน่าน : หนทางสู่การท่องเที่ยวที่ยั่งยืน อ.ดร.ชนบพร วงศ์ภาพสินธุ์ ศึกษาวิจัยเรื่องขวัญข้าวของคนไทลุ่มแม่น้ำแดง-พรหมบุตร-แม่โขง คุณอภิรักษ์ คำวัง ศึกษาเรื่องคนไทยในปัญหาบและอินเดียทางรัฐภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และ อ.ดร.มณีนุช พ้ามิ่ง เข้าไปเก็บข้อมูลเบื้องต้นที่ประเทศพม่าเพื่อพัฒนาโจทย์วิจัยผู้สูงอายุ

ความเห็น ทศนะ และองค์ความรู้: ผู้เข้าร่วมกิจกรรมได้แสดงความคิดเห็นที่น่าสนใจ กล่าวไว้ว่า “การวิจัยข้ามแดน คือ การวิจัยที่ก้าวผ่านความคิดของตนเอง ในสภาพแวดล้อมที่ต่างถิ่นต่างวัฒนธรรม” ดังนั้น การไปสถานที่ต่างถิ่นต่างแดน จำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อม ทั้ง

ร่างกาย จิตใจ ทักษะคติให้เข้ากับสังคมวัฒนธรรม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ในพื้นที่นั้นๆ นอกจากนี้ ควรวางแผนการเดินทางล่วงหน้าเพื่อเป็นการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายและควรเตรียมการศึกษาข้อมูลต่างๆ ก่อนเดินทาง เช่น นโยบายการปกครองประเทศนั้นๆ ประวัติศาสตร์ เศรษฐกิจสังคม วัฒนธรรมขนบธรรมเนียมประเพณี และวิถีชีวิตผู้คนในพื้นที่ ซึ่งเป็นเงื่อนไขในการทำงานวิจัย เพื่อประกอบการปฏิบัติตนให้เข้ากับสภาพแวดล้อมได้อย่างถูกต้อง

การลงพื้นที่ปฏิบัติงานวิจัยภาคสนามในต่างประเทศ: ไม่สามารถลงพื้นที่เก็บข้อมูลได้เพียงครั้งเดียว จากประสบการณ์ของหลายท่านเห็นตรงกันว่า “การลงพื้นที่ในครั้งแรกเป็นการทำความรู้จักกับพื้นที่และผู้คน เป็นการนำข้อมูลที่ได้มาปรับกระบวนการและระเบียบวิธีวิจัย” การลงพื้นที่ครั้งที่ 2 จะทำให้เห็นภาพที่ชัดเจน ได้ข้อมูลครบถ้วนมากยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตามในสถานการณ์จริงกับสิ่งที่คิดไว้อาจไม่ตรงกัน ยังมีเรื่องที่ผู้วิจัยไม่สามารถควบคุมได้ ซึ่งมีความจำเป็นต้องปรับระเบียบวิธีวิจัยให้มีความยืดหยุ่นสอดคล้องกับสถานการณ์จริง

ปัญหาและข้อควรระวังในการทำวิจัยในต่างแดน: จากประสบการณ์ของนักวิจัยที่ลงทำวิจัย มีดังนี้

■ เส้นทางเข้าหมู่บ้าน ชุงทกวา ช่านไถ่ซาน เต๋องยูนนาน ประเทศจีน

■ การเก็บข้อมูล

■ ชาวบ้านและวัดที่ชนไก่ชาน

■ บ้านชาวไทลื้อ จังหวัดน่าน

■ ประเพณีสงกรานต์ชาวก้อในจังหวัดน่าน

■ ฝรั่งแต่งงานกับไทลื้อจังหวัดน่าน

ประเทศจีน พบว่า มีการประเมินเรื่องค่าใช้จ่ายผิดพลาดเนื่องจากค่าเงินหยวนผันผวนอยู่ตลอดเวลา ทำให้งบประมาณที่ตั้งไว้ไม่เพียงพอขาดข้อมูลความรู้พื้นฐานในพื้นที่ปฏิบัติงาน เนื่องจากมีงบประมาณที่จำกัด ไม่สามารถเก็บข้อมูลได้ตรงตามเวลาที่กำหนด เนื่องจากวิถีชีวิตของคนจีนไม่เร่งรีบ และนอกเหนือจากนี้ยังมีวัฒนธรรมเหล้ากับบุหรี่ยี่นำมาต้อนรับแขกที่มาเยือนให้ร่วมดื่มและสูบบุหรี่เพื่อเป็นการให้เกียรติ ซึ่งตรงนี้ผู้วิจัยจะต้องมีวิธีการรับและปฏิเสธแบบไม่เสียมารยาท นอกจากนี้ พบว่าการศึกษาทำงานวิจัยในด้านการสาธารณสุข ด้านการแพทย์ และด้านภาษา มีอยู่ในระดับน้อย ซึ่งถือเป็นโอกาสของนักวิจัยที่จะเข้าไปศึกษาค้นคว้าทำงานวิจัย

ประเทศอินเดีย คือ เมื่อระยะเวลาที่มีจำกัด ทำให้ขาดโอกาสในการทำความเข้าใจวิถีชีวิตที่แท้จริงของผู้คน รวมทั้งความแตกต่างของเชื้อชาติทำให้ในบางพื้นที่ไม่สามารถบันทึกภาพและเข้าไม่ถึงแหล่งข้อมูล

ประเทศพม่า คือ การเข้าถึงข้อมูลที่เป็นหนังสือตำราต่างๆ นักวิจัยไม่สามารถเข้าไปสืบค้นข้อมูลได้ด้วยตนเอง จำเป็นต้องมีเครือข่ายคนรู้จักที่เป็น Research Host ซึ่งน่าจะหมายถึงเพื่อนซึ่งเป็นสิ่งสำคัญ ที่จะนำทีมวิจัยไปสู่ Key Information ได้

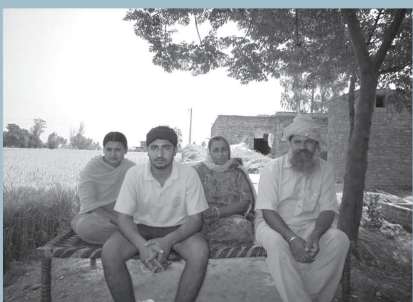
ข้อสรุปการจัดการความรู้ครั้งนี้ พบว่าหากเรามีเป้าหมายที่จะทำงานวิจัยในต่างแดนสิ่งแรกที่ควรเตรียม คือ เรื่องของการสร้างเครือข่าย อีกสิ่งหนึ่งที่สำคัญไม่แพ้กัน คือ การเรียนรู้วิถีชีวิต วัฒนธรรมของผู้คนในพื้นที่วิจัยที่เลือก รวมถึงข้อกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประเทศนั้นๆ และในการเขียนข้อเสนอเพื่อตั้งงบประมาณโครงการควรคาดการณ์อัตราแลกเปลี่ยนเงินล่วงหน้าให้สอดคล้องการใช้จ่ายจริง นอกจากนี้ การมีแผนสำรองล่วงหน้าในการออกแบบระเบียบวิธีวิจัยให้ยืดหยุ่นปรับเปลี่ยนได้เมื่อเกิดอุปสรรค ทั้งหมดนี้ล้วนเป็นปัจจัยกำหนดความสำเร็จของโครงการ

■ The Golden Temple (สุวรณวิหาร) ศูนย์กลางศาสนาซิกข์ ณ เมืองอมฤตสาร์ รัฐปัญจาบ ประเทศอินเดีย

■ ชุมชนกับการทอกรรม ในหมู่บ้าน Chanange (เขตรอบนอกชุมชน) เป็นการเก็บข้อมูลครอบครัวชาวนาที่ปลูกข้าวสาลีและปลูกพืชสวนครัว

■ ชุมชนกับการทอกรรม ในหมู่บ้าน Chanange (เขตรอบนอกชุมชน) เป็นการเก็บข้อมูลครอบครัวชาวนาที่ปลูกข้าวสาลี เลี้ยงวัวนม และทำสวน

■ Guru ka Langar (ครัวพระศาสนา) ตั้งอยู่ใน The Golden Temple ซึ่งเป็นสถานที่บริการอาหารคล้ายโรงเจ เป็นพื้นที่ศึกษาภาคสนาม ประเด็นเรื่องการทำเช่าในครัวพระศาสนา

■ สภาพชุมชน Chanange ในบางมุม เป็นพื้นที่ศึกษาภาคสนาม ประเด็นเรื่องชุมชนชนบทในรัฐปัญจาบ

ป้ายบรรพชน

อ.ดร.สุรเศรษฐ์ ด้วงสุพันธ์
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

สตรีโสด เมื่อถึงแก่กรรมจะไม่ทำป้ายบรรพชนให้ แต่อาจทำป้ายขึ้นไว้อันหนึ่งแล้วนำไปตั้งที่วัดพุทธในหมู่บ้านโดยเสียเงินบำรุงให้วัดเป็นการตอบแทน หรือสตรีโสดผู้ว่าชนม์อาจจะทำพิธีแต่งงานกับชายที่ยังมีชีวิตอยู่ซึ่งมักจะเป็นพ่อหม้าย บางกรณีจะทำพิธีแต่งงานกับบุตรชายของครอบครัวอื่นที่เสียชีวิตไปแล้ว ให้เป็นประหนึ่งว่าตนได้แต่งงานแล้วและได้ไปเป็นสะใภ้ของครอบครัวอื่น จึงสามารถมีป้ายบรรพชนได้

ชาวจีนที่มาเลเซียทำป้ายบรรพชนแล้วนำไปไว้ที่ศาลาบรรพชน สำหรับชาวจีนฮกเกี้ยนที่ปัตตานี ในประเทศไทย ทำป้ายบรรพชนตั้งไว้ในเรือนอาศัย ปัจจุบันชาวจีนที่มาเลเซีย นิยมนำป้ายบรรพชนไปตั้งที่ศาลาบรรพชน แม้จะต้องเสียค่าใช้จ่ายสูง ทั้งนี้มีความเชื่อว่าการกระทำดังกล่าวเป็นการแสดงความกตัญญูต่อบิดามารดาและจะนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองแก่วงศ์ตระกูล

ตามธรรมเนียมจีน เมื่อบิดามารดาถึงแก่กรรม ลูกหลานจะนำศพบิดามารดาไปฝังยังสุสานในชัยภูมิที่เหมาะสม อยู่ในที่มีลมผ่านและน้ำไหลสะดวก อันจะนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองแก่วงศ์ตระกูล นอกจากนี้หลังจากฝังศพแล้วก็แสดงความกตัญญู เขียนชื่อบิดามารดาไว้บนแผ่นป้าย นำแผ่นป้ายไปสักการบูชา

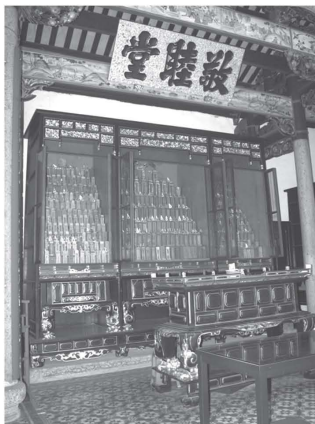
ป้ายบรรพชนนี้ตั้งอยู่สองที่ ได้แก่ ตั้งไว้ที่ศาลาบรรพชน และตั้งไว้ในเรือนอาศัย ป้ายบรรพชนจะตั้งเรียงตามรุ่นอายุและตามอาวุโส เมื่อนานไปจำนวนป้ายจะมีมากขึ้นแสดงถึงความเก่าแก่และความมีชื่อเสียงของตระกูล

ทุกปีจะมีการบูชาป้ายบรรพชน โดยใช้เลือดไก่ในการบูชาป้ายสมาชิกของตระกูลจากที่ต่างๆ จะมาชุมนุมทำพิธีร่วมกัน สำหรับคนจนเพียงจุดธูปเทียนบูชาป้ายที่บ้าน ป้ายบรรพชนจึงกลายเป็นเครื่องมือเชื่อมโยงเครือข่ายสมาชิกในตระกูลเข้าด้วยกัน ทำให้สมาชิกของตระกูลมีกำลังมากจนอาจทำให้อำนาจรัฐได้ ในประเทศจีนการทำป้ายบรรพชนได้ยกเลิกไป หลังการเปลี่ยนแปลงการปกครองปี ค.ศ. 1949

เมื่ออพยพไปอยู่ต่างประเทศ ชาวจีนได้นำป้ายบรรพชนไปปฏิบัติ

ป้ายบรรพชนตั้งไว้ที่ศาลาบรรพชน
ชาวจีนป็นัง มาเลเซีย

ป้ายบรรพชน (อยู่ทางขวาของเหล่าทวยเทพ) ตั้งไว้ในเรือนอาศัย ชาวจีนฮกเกี้ยนปัตตานี ในประเทศไทย

รายงานการประเมินตนเองของรศกบ้นฯ ได้รับรางวัล

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย
ได้รับรางวัลชมเชย
การคัดเลือก SAR ปี ๒๕๕๓ มหาวิทยาลัยมหิดล

วันที่ 13 กรกฎาคม 2554 ศาสตราจารย์คลินิกนายแพทย์ปิยะสกล สกลสัตยาทร อธิการบดี มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นประธานมอบรางวัล ผลการตัดสินการเขียนรายงานการประเมินตนเอง (Self Assessment Report : SAR) ตามระบบคุณภาพ มหาวิทยาลัยมหิดล ระยะที่ 3 ปีงบประมาณ 2553 ในที่ประชุมคณบดี โดยสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียได้รับรางวัลชมเชยเป็นโล่เกียรติบัตร พร้อมเงินสดจำนวน 5,000 บาท

แนะนำบุคลากร

นายอาทิตย์ ศรีสดีไส
พนักงานรักษาความปลอดภัย

หญ้าแพรกและดอกมะเขือ เหลือเกินไว้แคไหน

วีระพงศ์ มีสถาน

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

สังคมไทยแต่เดิวก่อนนั้น เป็นสังคมที่อบอุ่น อยู่กันด้วยการนับถือ อาวุโสและเชื่อถือครูอาจารย์ การยอมตัวไปเป็นศิษย์ นั้นแสดงว่าผู้นั้นพร้อมที่จะให้กำราบดัดแก้นิสัย ผู้ที่เป็นครูก็ตระหนักและสำเหนียกเสมอว่า ตนเป็นคนมีศิษย์ จึงต้องวางตนให้เป็นที่เคารพ และต้องชวนชวนความรู้อยู่เสมอ

พิธีการยอมตัวเป็นศิษย์นั้น กระทำอย่างง่าย ๆ คือ พ่อหรือแม่พาเด็กลูกหลานของตนพร้อมกับถือขันหรือพานที่มีดอกไม้เพียง 1-2 อย่างและที่สำคัญ คือ มีหญ้าแพรกและดอกมะเขือ เป็นเครื่องหมายว่า ยอมตัวเป็นศิษย์ ไปกราบไหว้ถึงบ้านของครู ไม่ว่าจะเรียนดนตรีพิพาทย์ หรือสรรพวิทยาการใดๆ ก็เป็นไปในทำนองเดียวกัน

โบราณจารย์สั่งสอนกันมาว่า หญ้าแพรกนั้นเป็นแต่พืชชั้นทราม แต่แม่คนเหยียบย่ำเพียงใดก็มีโอกาสงอกงวย อีกทั้งแพร่ขยายได้อย่างรวดเร็ว ส่วนดอกมะเขือนั้นโบราณท่านพบว่า เมื่อเห็นดอกมะเขือก็นอนใจได้จะต้องมีผลมะเขือในวันข้างหน้าแน่นอน เพราะมะเขือนั้นติดผลง่าย ไม่เหมือนพืชผักอย่างอื่นๆ ด้วยสังเกตรวมชาติเป็นดังนี้ จึงได้กำหนดไว้เป็นสำคัญว่า การนำหญ้าแพรกและดอกมะเขือใส่ไว้ในพานหรือเหน็บแซมในกรวยใบตองนั้น ก็หมายความว่าศิษย์จะได้รับความรู้แพร่กระจายมาสู่ตนเหมือนกับที่หญ้าแพรกกระจายได้โดยง่ายและให้ผลโดยเร็ว คือความรู้ความสามารถดังเดียวกับที่มะเขือติดผลง่าย

แนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการมอบตัวเป็นศิษย์ เมื่อเข้ามาสู่ระบบโรงเรียน จึงเกิดมีพิธีไหว้ครูประจำปีของนักเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ

เมื่อเปิดศกเรียนครั้งใหม่ บรรดานักเรียนเด็กเล็กบ้านนอก ต่างมีความสุขที่จะได้นัดหมายกันออกไปหาดอกไม้มาจัดพานให้สวยงาม เพื่อเป็น

เครื่องบูชาในพิธีไหว้ครูในวันรุ่งขึ้น ซึ่งกำหนดเอาไว้ในช่วงต้นของปีการศึกษา และต้องเป็นวันพฤหัสบดีเท่านั้น เพราะถือว่าเป็นวันครู ส่วนวันอื่นๆ นั้นห้ามขาด

ประโยชน์ของการจัดพานดอกไม้เครื่องบูชา คือ นักเรียนได้มีโอกาสสวดสวด แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ใครมีจริตมากน้อย เป็นผู้นำ เป็นผู้เสียสละ หรือเป็นผู้มีความคิดสร้างสรรค์ ก็มักจะเริ่มเห็นและเรียนรู้กันในวันมอบหมายเพื่อไปหาดอกไม้

จำเนียรกาลมาจนบัดนี้ พฤติกรรมที่เด็กต้องปั่นจักรยานไปหาดอกไม้ตามละเมาะริมทาง หรือเข้าไปยกมือไหว้ขอดอกไม้บ้านคุณป้ายาย ซึ่งปลูกประดับไว้ข้างสวน มิได้เป็นเช่นนั้นอีกแล้ว สังคมได้เปลี่ยนแปลง เมื่อนึกถึงดอกไม้จำนวนมากๆ ก็นึกถึงที่

ตลาด ซึ่งต้องนำเงินไปแลกมา ยิ่งเมื่อบางโรงเรียนมีกิจกรรมประกวดความสวยงามของพานดอกไม้ไหว้ครู ก็ยิ่งเพิ่มความขมขื่นเกลียดของการแข่งขันตั้งแต่เด็ก ให้นึกเอาขณะตั้งแต่ในวัยเยาว์ สาระที่เด็กจะพึงได้พึงฝึกฝนในการเรียนรู้เพื่อนฝูงก็เริ่มห่างหาย บางครั้งถึงขั้นมีการเก็บเงินจากนักเรียนทุกคนเพื่อจ้างช่างหรือแม่ค้าให้จัดพานดอกไม้ไหว้ครูอย่างที่กำลังทรัพย์จะกำหนดได้

วันนี้ หญ้าแพรกไม่ได้มีโอกาสนั้นพานไหว้ครูเหมือนดังแต่ก่อน เพราะขาดความงามตามสมัยนิยม ดอกมะเขือนั้นก็หายาก หรือหากจะหามาได้ เมื่อนำมาจัดเข้าพานก็ดูไม่เข้าพวก ไม่เหมือนกลี๋ย ไม่เหมือนกล้วยไม้ หรือไม่เหมือนดอกกุหลาบที่งามตา หรือเพราะการศึกษาทำให้คนขาดความเข้าใจ

ภาพยนตร์ชาติพันธุ์ : การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์

ฉันทนา คำนาค

นักศึกษาระดับปริญญาโทหลักสูตรวัฒนธรรมและการพัฒนา (สาขาวิชาเอกนิพนธ์บัณฑิตศึกษา)
สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

การค้นพบว่า **หอภาพยนตร์** คือแหล่งเก็บรวบรวม อนุรักษ์ เอกสารหลักฐานทางประวัติศาสตร์ที่สำคัญและมีคุณค่าในรูปแบบของสื่อภาพยนตร์ทั้งไทยและต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพยนตร์ที่วาดด้วยเรื่องราวชาติพันธุ์ อันจะเป็นแหล่งความรู้ที่เชื่อมโยงไปสู่การศึกษาวิจัยงานด้านชาติพันธุ์ การกิจหลักของสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมฯ **อาจารย์ ดร.อิสระ ชูศรี** ประธานศูนย์ศึกษาและฟื้นฟูภาษาวัฒนธรรมในภาวะวิกฤต สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้ให้ความสนใจและเสนอประเด็นแลกเปลี่ยนความรู้ในหัวข้อ **“ภาพยนตร์ชาติพันธุ์ : การอนุรักษ์และใช้ประโยชน์”** ผ่านเวทีเสวนาวิชาการของสถาบันฯ เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2554 โดยมี **คุณทิพย์วัลย์ ประยูรสุข นักวิชาการภาพยนตร์ กลุ่มงานวิจัยและเครื่องมือช่วยค้น** จาก **หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)** ให้เกียรติให้การแลกเปลี่ยนความรู้ครั้งนี้

คุณทิพย์วัลย์ เริ่มการเสวนาจากจุดเริ่มต้นของ **ภาพยนตร์** ซึ่งถือกำเนิดมาจากสองพี่น้องตระกูลลูมิแอร์ ผู้ประดิษฐ์เทคโนโลยีด้านภาพเคลื่อนไหวชิ้นแรกที่นำออกฉายสู่สาธารณะต่อสายตาชาวโลกเมื่อปี ค.ศ. 1895 แม้จะเป็นบันทึกเหตุการณ์จริงของคนงานที่เดินเข้าออกโรงงานด้วยความยาวเพียงไม่กี่นาที แต่ก็สร้างความตื่นตาตื่นใจต่อผู้ชมได้อยู่มาก โดยเฉพาะเมื่อเวลาผ่านไป ผลงานภาพเคลื่อนไหวชิ้นนี้ก็ได้กลายเป็นเอกสารทางประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่าของยุโรปในแง่มุมมองอีกด้วย

สำหรับประเทศไทย คุณทิพย์วัลย์กล่าวว่าไทยเราเริ่มรู้จักภาพยนตร์ในราวปี 2440 จากการนำเข้ามาของชาวต่างชาติ และรู้จักที่จะถ่ายทำภาพยนตร์เองในปี พ.ศ. 2443 โดยพระเจ้านั่งยาเธอในสมัยรัชกาลที่ 5 **พระเจ้าบรมวงศ์เธอ พระองค์เจ้าทองแถมถวัลย์วงศ์** ซึ่งนับเป็น **บิดาแห่งภาพยนตร์ไทย** ที่ทรงนำภาพยนตร์ออกฉายที่งานวัดเบญจมบพิตร

ส่วน**ภาพยนตร์ชาติพันธุ์**นั้น ในแนวคิดทางมานุษยวิทยา ส่วนใหญ่มักนึกถึงภาพของชนเผ่าต่างๆ ที่ห่างไกลออกไป มากกว่าที่จะมองเห็นว่าคนยุโรปเป็นชนในกลุ่มชาติพันธุ์ เช่น ภาพยนตร์ที่ถูกกล่าวถึงว่าเป็นภาพยนตร์ชาติพันธุ์เรื่องแรกๆ อย่าง **“นานูก ออฟ เดอะ นอร์ท” (Nanook Of The North)** เป็นการบันทึกภาพเหตุการณ์การดำเนินชีวิตจริงของชาวเอสกิโม เล่าเรื่องคล้ายกับภาพยนตร์เรื่องขนาดยาว โดยผู้กำกับที่แม้จะไม่ได้เป็นนักมานุษยวิทยา แต่ก็ใช้วิธีการทำงานของกองถ่ายทำแบบลงไปคลุกคลีกับชนเผ่าในพื้นที่จริงเป็นระยะเวลาที่ยาวนานไม่ต่างจากนักมานุษยวิทยา

ภาพยนตร์ชาติพันธุ์เข้ามาสู่ประเทศไทยเมื่อไหร่ และอะไรคือภาพยนตร์ชาติพันธุ์? เป็นคำถามชวนคุยของคุณทิพย์วัลย์ ที่ให้คำตอบโดยการฉายภาพยนตร์ที่บันทึกเรื่องราวของกลุ่มชาติพันธุ์ จำนวน 5 เรื่อง บอกเล่าถึงจุดเริ่มต้นการบันทึกภาพยนตร์ชาติพันธุ์ในประเทศไทย และพัฒนาการต่อมา โดยภาพยนตร์เรื่องแรกเป็นภาพยนตร์เงียบ เรื่อง **“มอญรำผี”** บันทึกพิธีรำผีของชาวมอญ จังหวัดสมุทรปราการ ด้วยฟิล์มขาว-ดำ ถ่ายทำในปี พ.ศ. 2473 โดยรัชกาลที่ 7 กษัตริย์ผู้ทรงมีพระราชนิยมในการถ่ายทำภาพยนตร์มาก เรื่องที่สองเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับ **“ซาไก”** สร้างในปี

พ.ศ. 2508 เป็นหนึ่งตอนในภาพยนตร์ชุด รายการ “มรดกของไทย” ออกอากาศทางช่อง 4 บางขุนพรหม เป็นตอนที่มีความโดดเด่นและเรียกความสนใจได้มากเพราะนำเสนอเรื่องราวชาติพันธุ์ เรื่องที่สาม **“พิธีอุปสมบทชาวไทยกะเหรี่ยง”** ภาพยนตร์สี-เสียง สร้างขึ้นโดย กอ.รมน. ในช่วงปี พ.ศ. 2510 เรื่องที่สี่ **“แดนชาวเขาสาลิซอ”** สร้างโดย สำนักข่าวสารอเมริกัน เป็นภาพยนตร์สี-เสียง และเรื่องสุดท้ายเป็นภาพยนตร์บันทึกเรื่องยาว **“ตะวันยิ้มแดง”** กำกับโดย กัธรัส ทัฟคัลไลย

จากภาพยนตร์ทั้ง 5 เรื่อง บอกให้เราเห็นว่า ในยุคแรกของการถ่ายภาพยนตร์จะเป็นลักษณะการบันทึกเหตุการณ์ ผู้คน และกิจกรรมทั่วไป อาจยังไม่มีแนวคิดเรื่องชนพื้นเมืองหรือชาติพันธุ์ใดๆ นอกจากนี้ยังมีข้อสังเกตว่า ภาพยนตร์ยุคแรกๆที่ไม่มีเสียงนั้น ทำให้ผู้ชมไม่สามารถรับรู้ถึงทัศนคติของผู้สร้างได้ การทำความเข้าใจวัตถุประสงค์ของเนื้อหาเป็นไปในลักษณะของการตีความของผู้ชมเอง ส่วนพัฒนาการต่อมาเริ่มเป็นภาพยนตร์ที่มีภาพและเสียงบรรยาย

ทำให้สามารถที่จะรับรู้แนวคิดของแหล่งทุนผู้ผลิตเชื่อมโยงถึงเป้าหมายการนำเสนอของภาพยนตร์เรื่องนั้นๆ นอกจากนี้คุณทิพย์วัลย์ยังกล่าวถึง สยามสมาคมผู้บันทึกภาพยนตร์ เรื่องราวชาวตองเทเลียงในอดีตว่า มีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อการศึกษาเรื่องชนเผ่าชาติพันธุ์ในประเทศไทย

อย่างไรก็ตามนิยามความหมายของคำว่า ภาพยนตร์ชาติพันธุ์ ในทัศนะของคุณทิพย์วัลย์ แม้จะกล่าวไว้ว่าควรเป็นภาพยนตร์ที่ผู้สร้างมีการศึกษาในแนวทางด้านชาติพันธุ์นั้นด้วย แต่ท้ายที่สุดไม่ว่าจะเป็นเพียงภาพบันทึกเหตุการณ์ หรือภาพยนตร์ใดๆ ก็ตามที่บันทึกภาพผู้คน กิจกรรม แล้วสามารถอธิบายความหมายผลผลิตทางวัฒนธรรมให้เข้าใจได้ ก็อาจนับได้ว่าเป็นภาพยนตร์ชาติพันธุ์ในแง่หนึ่งเช่นกัน เพราะฉะนั้นการจะระบุ จำแนกให้ชัดเจนอาจไม่ใช่เป็นคำตอบที่ถูกต้องเสียทีเดียว ขณะที่ อ.ดร.อิสระ ชูศรี ได้แลกเปลี่ยนความเห็นของคำว่า Indigenous ชนพื้นเมืองชนเผ่า และชาติพันธุ์ ว่าขึ้นอยู่กับการมอง หากมองด้วยกรอบแบบชนพื้นเมืองก็จะมองเห็น คนนอก หากมองด้วยกรอบของความหลากหลายทางวัฒนธรรม ก็จะพบคำว่า กลุ่มชาติพันธุ์ นอกจากนี้ อ.ดร.อิสระยังแสดงความคิดเห็นเรื่องภาพยนตร์ชาติพันธุ์ ในอดีตของสังคมไทยว่า น่าจะยังไม่มีแนวคิดนี้มาก่อน คงเป็นการบันทึกเหตุการณ์ผู้คนกิจกรรมทั่วไปแบบไม่มีนัยยะมากนัก แต่เมื่อเวลาผ่านไป บันทึกเหล่านี้ก็กลับกลายเป็นเอกสารประวัติศาสตร์ที่มีคุณค่าทางวิชาการที่ให้มิติทางความคิดเพิ่มมากขึ้นกว่าเพียงแค่ที่เคยมีมาเป็นตัวอักษรจากบทบันทึกหรือเอกสารสิ่งพิมพ์ของนักวิจัยในสนาม

ในต่างประเทศมีพัฒนาการของภาพยนตร์ชาติพันธุ์ในรูปแบบของภาพยนตร์เรื่องยาว แต่ในประเทศไทยการนำเสนอเนื้อหาโดยตรงแบบนั้นยังมีอยู่น้อยมาก ส่วนใหญ่มักเป็นการเสนอภาพชาติพันธุ์แบบแฝงอย่างสมมติหรือเป็นเรื่องแต่ง ไม่ได้อ้างอิงกับความเป็นจริงของชนเผ่าใด ส่วนภาพยนตร์เรื่อง **“ตะวันอัมแสง”** นั้น อาจมองเห็นความพยายามในการอ้างอิงเรื่องราวทางประวัติศาสตร์เพื่อการนำเสนอ แต่ยังคงผสมผสานกับเรื่องแต่งและมีสัดส่วนในการนำเสนอภาพในเนื้อหาอยู่ค่อนข้างน้อยมาก

คุณทิพย์วัลย์กล่าวถึงงานอนุรักษ์ภาพยนตร์ว่ามีความสำคัญอยู่มาก เห็นได้จากการประชุมของสมาพันธ์ภาพยนตร์ระดับนานาชาติที่คุณทิพย์วัลย์ได้มีโอกาสเข้าร่วมประชุมก็ได้กำหนดประเด็นการประชุมในเรื่อง **การจัดการภาพยนตร์ของชนเผ่าดั้งเดิม** Indigenous Collection ขึ้นมาอย่างน่าสนใจ ในขณะที่เดียวกันงานอนุรักษ์ของหอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) เองก็ให้ความสำคัญในเรื่องนี้มาโดยตลอด ตั้งแต่ที่มีการริเริ่มทำงานวิจัยภาพยนตร์ไทยของคุณ **โดม สุขวงศ์** (ผอ.หอภาพยนตร์) จากอดีตและยื่นยัดต่อสู่ปฏิรูปองค์กรมายาวนานร่วม 8 ปี จนกระทั่ง **หอภาพยนตร์แห่งชาติ** ในอดีตได้รับการจัดตั้งเป็น **หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน)** ในวันนี้ แม้จะอยู่ระยะเริ่มต้น

ของการปรับโครงสร้างองค์กร แต่การดำเนินงานมีความคล่องตัว ชัดเจน เป็นระบบและจริงจังมากขึ้นตามลำดับ ซึ่งเมื่อพูดถึงงานอนุรักษ์ฟิล์มภาพยนตร์และสื่อสตรีทอาร์ตของหอภาพยนตร์ฯ แล้ว คุณทิพย์วัลย์ก็กล่าวว่าเป็นเรื่องของกระบวนการ ที่เริ่มตั้งแต่การเก็บรวบรวม แสง-ท่า ขอรับบริจาค ประเมินค่า ซ่อมแซมฟื้นฟู ตลอดจนการเผยแพร่ ให้บริการการใช้ประโยชน์ บางขั้นตอนมีความยากลำบาก ใช้ต้นทุนค่อนข้างสูง ทำให้ในกระบวนการอนุรักษ์กินระยะเวลายาวนาน ฟิล์มที่ผ่านการอนุรักษ์ก่อนจะเผยแพร่ได้นั้นจึงยังมีจำนวนไม่มากนัก

นอกจากนี้หอภาพยนตร์ฯ ยังมีโครงการสำคัญอีกหลายโครงการที่เริ่มดำเนินการ เช่น โครงการจัดทำภาพยนตร์านุกรม โครงการอนุรักษ์ฟุตบอล ภาพยนตร์ข่าวของสถานีโทรทัศน์ อยู่ระหว่างการจัดทำฐานข้อมูลและเครื่องมือช่วยค้นของสถานีโทรทัศน์ ช่อง 9 ที่ได้ประเมินค่าความเป็นเอกสารประวัติศาสตร์สำคัญในฐานะของอดีตช่อง 4 บางขุนพรหม สถานีโทรทัศน์แห่งแรกของประเทศไทย ที่คาดว่าในอนาคตจะเป็นฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้กับการศึกษาวิจัยเบื้องต้นในด้านนี้ นับว่าเป็นความสอดคล้องในความสนใจและข้อเสนอแนะของ อ.ดร.อิสระ ในตอนท้ายที่ว่า เราอาจต้องนิยามขอบเขตของข้อมูลชาติพันธุ์ในภาพยนตร์ให้กว้างขึ้น มากกว่าจะอยู่เพียงแค่อานาบริเวณของแนวคิดทางมานุษยวิทยา ด้วยว่ามีการปรากฏของข้อมูลภาพยนตร์ที่เกี่ยวกับชาติพันธุ์แทรกอยู่ทั่วไปทั้งในภาพยนตร์ข่าว ภาพยนตร์สารคดี ภาพยนตร์บันเทิง และในละครโทรทัศน์ จึงนับเป็นคุณค่าทางปัญญาอีกรูปแบบหนึ่งที่มีการให้ความสำคัญ ติดตามแสวงหา สะสมข้อมูลความรู้ด้านภาพยนตร์เหล่านี้ให้เกิดขึ้นในสังคมไทย

**ห้องสมุดและสื่อทัศนสถาน เชิด ทรงศรี เปิดให้บริการค้นคว้าหนังสือ วารสาร รูปถ่าย สิ่งพิมพ์ โฆษณา งานวิจัย บทความวิชาการ ตลอดจนสื่อสตรีทอาร์ตที่เกี่ยวข้องกับภาพยนตร์ ทุกวันจันทร์ถึงศุกร์ ไม่คิดค่าบริการ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่ หอภาพยนตร์ (องค์การมหาชน) โทร. 02 482 2013-5 ต่อ 121

เวียดนาม..ไม่ไป ไม่รู้

ผ.ศ.ยงยุทธ บุราสิทธิ์

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

แม่ค้าหาบิ่ร์ กลางกรุง Hanoi

เมื่อสมัยเป็นเด็ก จำความได้ว่า พ่อเคยพามาสงอ (เป็นทหาร) ที่สนามบินดอนเมืองเพื่อไปรบกับ “เวียดนาม” ในช่วงนั้นเป็นช่วง “สงครามเย็น” แต่ความเป็นเด็ก และการถูกโฆษณาชวนเชื่อของประเทศมหาอำนาจที่ใหญ่กว่าเราในสมัยนั้น ทำให้เรา “รับรู้ข้างเดียว” ว่า ฝ่ายที่อยู่ตรงข้ามเป็นศัตรู นอกนั้นไม่จำเป็นต้องรู้!!!

ด้วยความคิดฝังแน่นอยู่ในใจมาตั้งแต่เด็ก ด้วยความอยากรู้อยากเห็นว่า ทำไมต้องไปเวียดนามด้วย ถ้าเป็นภาษาทางจิตวิทยาอาจเรียกว่ามันเก็บความคิดฝังลึกอยู่ภายใต้ “จิตใต้สำนึก (Subconscious)” ก็ไม่ได้ จนกระทั่งเมื่อมาทำงานที่สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท ได้มีโอกาสไปเวียดนามเป็นครั้งแรก เมื่อประมาณปี 2540 ซึ่งเป็นช่วงที่เวียดนามเพิ่งเปิดประเทศ ต้องรับการลงทุนจากต่างชาติ (โดยยังคงระบบการปกครองแบบสังคมนิยมไว้) โดยไปที่กรุงฮานอย เป็นระยะเวลา 3 เดือน ภาพต่างๆ ที่เราคิดไว้ในตอนเป็นเด็กและการรับรู้ต่างๆ ได้เริ่มเปิดออกมา ความนึกคิดเกี่ยวกับเวียดนามก่อนที่เราจะเดินทางมา โดยเฉพาะเกี่ยวกับ “ผู้คน” มันเป็นคนละภาพ กับความคิดและการรับรู้ของเรา นี่แหละหนาที่เขาบอกว่า “ไม่ไป ไม่รู้...ไม่เห็นกับตาอย่าเพิ่งมาเถียง...”

ภาพแรกของความประทับใจเกี่ยวกับ “คนเวียดนาม” ที่ไม่วันลืมนเลยคือ “แม่ค้าขายกล้วยเดี่ยวหรือที่เรียกว่า เฟอ (Pho)” เป็นห้องแถวเล็กๆ ที่อยู่ติดกับโรงแรมที่ไปพัก หลังจากที่ผู้เขียนได้จัดแจงเรื่องห้องพักเรียบร้อยแล้ว ได้ลงมาทานเฟอที่ร้านดังกล่าว ซึ่งเป็นช่วงที่เที่ยงที่คนมากินเยอะมาก หลังจากจ่ายเงินแล้ว ก็รีบขึ้นไปในโรงแรม พอจะเปิดห้องพักก็ถูกกุญแจที่อยู่ในกระเป๋าสะพาย ซึ่งลืมทิ้งไว้ในร้านเฟอ (ในกระเป่า

มีเงินสดทั้งหมด รวมทั้ง passport และเอกสารจำเป็นอื่นๆ) ผู้เขียนเกิดอาการ “เข่าอ่อน” ในทันที เพราะนึกว่า คงไม่ได้คืนแล้ว เพราะคนเยอะขนาดนั้น ไม่รู้ใครเป็นใคร และมีโต๊ะนั่งทานหลายโต๊ะ หลังจากหายจากอาการเข่าอ่อนแล้ว รีบลงมาที่ร้าน มาถามแม่ค้า (ทั้งๆ ที่ยังสื่อสารกันไม่รู้เรื่อง) ปรากฏว่าแม่ค้าไขว่คว้ากระเป๋าสะพายของเรา บอกว่าใบนี้ใช่หรือไม่ และให้เปิดดูก่อน ว่าของข้างในยังอยู่ครบหรือไม่ ซึ่งปรากฏว่าไม่ได้มีอะไรหายไปแม้แต่ชิ้นเดียว ตั้งแต่วันนั้นมาเลยไปอุดหนุนที่ร้านนี้เป็นประจำและกลายเป็นเพื่อนคุ้นเคยกัน ตลอดระยะเวลาที่อยู่ฮานอย และกลายเป็นความประทับใจ ที่ลบภาพเดิมๆ ออกจนหมดสิ้น

ภาพที่สองคือ นักศึกษาเวียดนาม ผู้เขียนได้มีโอกาสไปช่วยอาจารย์ภาควิชาภาษาไทย ที่มหาวิทยาลัยสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ ที่กรุงฮานอย ได้เก็บภาพประทับใจของนักศึกษาเวียดนาม ที่ตั้งใจเรียนและมีความขยัน อดทน เป็นเลิศ ที่สำคัญคือมีความเรียบง่าย ประหยัด ไม่แข่งขันในทางวัตถุนิยม และนักศึกษาหลายคนทำงานเก็บเงินไว้เรียน และในช่วงปิดเทอม ทางภาควิชาภาษาไทยจะมีการนำนักศึกษาเหล่านี้เดินทางมาทัศนศึกษา ที่ประเทศไทยเป็นประจำเกือบทุกปี และมาเยี่ยมที่สถาบันฯ ติดต่อกันมาเป็นเวลาเกือบ 10 ปี จนถึงปัจจุบัน นักศึกษาเวียดนามส่วนใหญ่ที่จากรยานไปเรียน มีโรงรถจักรยานที่จัดเป็นระเบียบเรียบร้อย ไม่มีการแข่งชันหรือขับรดราคาแพงๆ แบบบ้านเรา เคยมีนักศึกษาเวียดนามมาดูงานที่มหิดล แล้วเห็นรถยนต์ราคาแพงของนักศึกษาที่นี่ จอดเต็มไปหมด ถามผู้เขียนว่า “นักศึกษาเขาทำงานอะไร ถึงมีเงินซื้อ

รถแพงๆ ไว้ใช้” เพราะที่เวียดนามนักศึกษาส่วนใหญ่ต้องหาเงินเองทั้งนั้น ถึงจะซื้อหา (จักรยานหรือมอเตอร์ไซด์) ได้ นี่อาจเป็นตัวบ่งบอก หรือตัวชี้วัดอะไรบางอย่างของสังคมในอนาคต ว่าเส้นทางการพัฒนาประเทศนำไปสู่ความเสียเปรียบจากประเทศทุนที่ใหญ่กว่า มีอำนาจมากกว่าในทางเศรษฐกิจ มีเครื่องมือเครื่องมือในการเผยแพร่ค่านิยมทางวัฒนธรรมของตนที่เหนือกว่า กลายเป็นการรุกรานทาง “เศรษฐกิจและวัฒนธรรม” แทนการรุกรานทางอาวุธ เหมือนในอดีตที่ผ่านมาแล้วในอนาคตประเทศชาติจะเหลืออะไรไว้ให้ชนรุ่นหลัง เวียดนามนับว่าเป็นตัวแบบที่น่าสนใจในการอบรมและสั่งสอนเยาวชนในเรื่องของความอดทน ความขยัน ประหยัดและควมมีวินัย รู้เท่าทันกับประเทศอื่นๆ (แล้วประเทศไทยของเราล่ะ!!!) จากการเริ่มต้นดูงานของเจ้าหน้าที่เวียดนามที่ผู้เขียนเคยได้มีโอกาสร่วมในการจัดพาคณะเจ้าหน้าที่ของเวียดนาม เดินทางมาดูงานที่ประเทศไทยหลายครั้ง ได้มีโอกาสพูดคุยด้วย เขากล่าวว่า มาดูทั้งความสำเร็จและความล้มเหลว เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาประเทศของเขาต่อไป ...ดังนั้น เราต้องกลับไปดูเวียดนามให้ได้ว่า “ที่เขาเล่าว่า...ความจริงคืออะไร อ่าน ฟัง เห็นจากสื่อ...อาจไม่เท่าทันการไปเห็นกับตาตนเอง...” และที่เขียนกล่าวมาทั้งหมดก็เป็นเพียงเสี้ยวหนึ่งของประสบการณ์เฉพาะตัวของผู้เขียนเท่านั้น ที่มีประสบการณ์ดีๆ ที่ประทับใจเกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านรูปตัว S ริมมหาสมุทรใหญ่แห่งนี้... ☺

แสดงความยินดีกับผู้สำเร็จการศึกษาประจำปี 2553

เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม 2554 สถาบันฯ จัดพิธีแสดงความยินดีแก่ผู้สำเร็จการศึกษาประจำปี 2553 ณ ห้องประชุมอนุกรมประสงค ในโอกาสนี้ คณาจารย์ คุซวีบัณฑิต มหาบัณฑิต และผู้ร่วมงานได้รับประทานอาหารกลางวันร่วมกัน จากนั้น ผู้อำนวยการสถาบันฯ กล่าวแสดงความยินดีและมอบของที่ระลึกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาทุกท่าน

ทำบุญปฏิบัติธรรม เนื่องในวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา

เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2554 สถาบันฯ จัดการทำบุญและปฏิบัติธรรมเพื่อเป็นมงคลชีวิต เนื่องในวันอาสาฬหบูชาและวันเข้าพรรษา โดยมีพระวิทยากร คือ พระครูธรรมธร ธรรมจิต คุณณาโร (ผู้ช่วยเจ้าอาวาสวัดญาณเวศกวัน) ณ ห้องปฏิบัติการดนตรีไทย (ห้อง 113)

เวทีประชาคมพุทธมณฑล

วันที่ 21 กรกฎาคม 2554 กลุ่มภารกิจวิจัยชุมชนของมหาวิทยาลัยมหิดล จัดงาน "เวทีประชาคมพุทธมณฑล" ณ ห้องประชุมอนุกรมประสงค เพื่อสนทนากันเกี่ยวกับประวัติศาสตร์ การดำเนินงานของมหาวิทยาลัยมหิดลในพื้นที่พุทธมณฑล สถานการณ์อำเภอพุทธมณฑลในปัจจุบันและสถานการณ์อำเภอพุทธมณฑลในอนาคต

30 ปี สถาบันวิจัยภาษาฯ

วันที่ 29 กรกฎาคม 2554 สถาบันฯ จัดงานทำบุญครบรอบ 30 ปี สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย โดยมีพิธีสงฆ์ ณ ห้องประชุมอนุกรมประสงค มีพิธีเฉลิมป้ายใหม่ของสถาบันฯ ด้านหน้าอาคาร และจัดงานเลี้ยงฉลอง ณ ห้องพุทธศิลป์ ชั้น 1

ประกวดขับร้องเพลงกล่อมลูก 4 ภาค

วันที่ 22 กรกฎาคม 2554 มหาวิทยาลัยมหิดลร่วมกับสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย จัดการประกวดขับร้องเพลงกล่อมลูก 4 ภาค เนื่องในงาน "มหิดล-วันแม่" ประจำปี 2554 ณ ห้องประชุมอนุกรมประสงค

การประกวดขับร้องเพลงกล่อมลูกสี่ภาค แบ่งออกเป็น ประเภทนักเรียน/นักศึกษาและประเภทประชาชนทั่วไป โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และเชี่ยวชาญทางด้านเพลงกล่อมลูกประจำภาคนั้นๆ เป็นคณะกรรมการตัดสินและคัดเลือกผู้ได้รับรางวัลชนะเลิศและรองชนะเลิศ ของประเภทและภาคที่ส่งประกวด

ประชุมวิชาการนานาชาติไทยศึกษา ครั้งที่ 11

ระหว่างวันที่ 26-28 กรกฎาคม 2554 มหาวิทยาลัยมหิดลร่วมกับสถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชียเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมวิชาการนานาชาติว่าด้วยเรื่องไทยศึกษาคั้งที่ 11 ในหัวข้อ "วิสัยทัศน์แห่งอนาคต" (The 11th International Conference on Thai Studies : Visions of the future) เพื่อเป็นการเปิดพื้นที่ให้นักวิชาการ นักการศึกษา และนักวิจัยกว่า 300 คนจากหลากหลายประเทศทั่วโลกได้แลกเปลี่ยนความรู้ด้านงานวิจัยและมุมมองเกี่ยวกับประเทศไทย ณ โรงแรมสยาม ซิตี้ กรุงเทพฯ

การประชุมในครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะสะท้อนให้เห็นวิถิทางของประวัติศาสตร์ที่ผ่านมาเพื่อมองไปยังอนาคตข้างหน้าของประเทศไทย ในฐานะประเทศที่พบปัญหาและอุปสรรคในการเปลี่ยนแปลงหลายๆ ด้าน ผ่านทั้งจากมุมมองของคนไทยเองและจากสายตาวชาวต่างชาติ

คืนสู่(น้ำ)เต้า : RILCA Night

วันที่ 30 กรกฎาคม 2554 สถาบันฯ จัดกิจกรรม งาน RILCA NIGHT : คืนสู่(น้ำ)เต้า...ชาววิจัยภาษาฯ เพื่อเป็นการสังสรรค์ของศิษย์เก่าสถาบันฯ โดยในงานนี้มีกิจกรรมมากมาย เช่น นั่งรถรางชมทิวทัศน์มหาวิทยาลัย ชมการเดินแบบแสดงชุดผ้าไทย การแสดงดนตรีไทย และการจับรางวัล เป็นต้น

การประชุมวิชาการ "ชาติพันธุ์ : กระบวนทัศน์ใหม่ในการสืบสานภาษาและวัฒนธรรม"

วันที่ 6 สิงหาคม 2554 สถาบันฯ จัดการประชุมวิชาการ "ชาติพันธุ์ : กระบวนทัศน์ใหม่ในการสืบสานภาษาและวัฒนธรรม" (ไทยเชิง/ ไทดำ) ครั้งที่ 1 ณ ห้องประชุมอนุกรมประสงค

แนวทางความก้าวหน้าของบุคลากรสายสนับสนุน สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

วันที่ 8 สิงหาคม 2554 สถาบันฯ จัดกิจกรรม “แนวทางความก้าวหน้าของบุคลากรสายสนับสนุน สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย” ณ ห้องประชุม 515

รำลึก ‘สตีลา ไส บาบา’

วันที่ 10 สิงหาคม 2554 สถาบันฯ จัดการศึกษาร่วม ครึ่งที่ 4 เรื่อง “รำลึก ‘สตีลา ไส บาบา’ : มหัตศรย์แห่งภรรตระในยุคโลกาภีวตน์” โดย ดร.อาจง ชุมสาย ณ อยุธยา ผู้ก่อตั้งโรงเรียนสตีลาไส ลพบุรี

ทลื้อ

วันที่ 22-26 สิงหาคม 2554 สถาบันฯ จัดนิทรรศการทลื้อ และการเสวนาเรื่อง “ทองเทียทลื้อ 3 แผ่นดิน” โดย อ.วีระพงค์ มีสถาน และ อ.ดร.สุมิตรา สุรรัตน์เดชา และการเสวนาเรื่อง “คนตรีทลื้อ” โดย นายพิพัฒน์พงค์ หน่อชัด และ นายธีรพงษ์ ฉลาด ณ ลานสิลาจารึก ชั้น 1

ต้อนรับคณะผู้เยี่ยมชมนจากประเทศเวียดนาม

วันที่ 29 สิงหาคม 2554 สถาบันฯ นำโดย รศ.ดร.โสภณา ศรีจำปา ต้อนรับคณะผู้เยี่ยมชมนจากประเทศเวียดนาม ณ ห้องนัฐภมรประวัตติ และศูนย์การศึกษาและพินฟูภาษาและวัฒนธรรมในภาวระภีวฤติ

แสดงความยินดีและเลียงขอบคุณ

วันที่ 9 สิงหาคม 2554 สถาบันฯ จัดงานเลียงแสดงความยินดีแต่ ศาสตราจารยั ดร.สมทรง บุรุษพัฒน์ ในโอกาสที่ไ้รับรางวัลอาจารย์ดีเด่น ปอมท. ประจำปี พ.ศ. 2553 และงานเลียงขอบคุณเสริจสิ่นการกิจการจัดประชุม Thai Studies ณ ห้องพุทธศิลป์ ชั้น 1

สัปดาห์ส่งเสริม Mahidol Core Values

วันที่ 9-11 สิงหาคม 2554 สถาบันฯ จัดกิจกรรม “สัปดาห์ส่งเสริม Mahidol Core Values” ณ ลานโดง ชั้น 1

ไหว้ครูคุณตรีไทย ครึ่งที่ 11

วันที่ 11 สิงหาคม 2554 สถาบันฯ จัดงานไหว้ครูและครอบครูดนตรีไทย ครึ่งที่ 11 ณ ห้องประชุมอนุเกนประสงคั โดย อาจารย์ลำยอง ไสวัตร ผู้เชี่ยวชาญการสอนดุริยางคไทย วิทยาลัยนาฏศิลป์ สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม เป็นประธานอ่านอิงการ

ทิศทางกาการดำเนินงานของสถาบันฯ

วันที่ 16 สิงหาคม 2554 สถาบันฯ จัดกิจกรรม “ทิศทางกาการดำเนินงานของสถาบันฯ” ณ ห้องประชุมอนุเกนประสงคั ชั้น 2

เปิดบ้านภาษาและวัฒนธรรม

เมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2554 สถาบันฯ ไ้จัดกิจกรรม “เปิดบ้านภาษาและวัฒนธรรม” ในงานมหิตลวิชาการ และได้ต้อนรับคณะผู้บริหารศูนย์เด็กเล็ก ผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล และผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 30 คน จากโครงการ “เครือข่ายสื่อสารสรสรค์ภาคกลางและภาคตะวันออกเฉียงใต้การสนับสนุนของแผนงานสื่อสารสุขภาวะเยาวชน (สสย) ภาวักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส) ที่มาเยี่ยมชมนสถาบันฯ โดยสถาบันฯ ไ้จัดกาการบรรยายเรื่อง “ภาษา ศิลปวัฒนธรรมกับการเชื่อมโยงการรู้เท่าทันสื่อ สู่การพัฒนากิจกรรมสร้างสรรค์สำหรับเด็ก เยาวชน ครอบครวั และชุมชน” ที่อาคารเรียนไทย โดยมี อาจารย์สิรินทร พิบูลย์ภานุวัธน์ และ อาจารย์สุนิดา ศิวปฐมชัย เป็นวิทยากร

ผ. สำนักภรณงคัสื่อสารสังคม สสส. เยี่ยมสถาบันฯ

วันที่ 7 กันยายน 2554 สถาบันฯ ไ้รับเกียรติจาก รศ.ดร.วิลาสิณี อุดุลยานนท์ ผู้อำนวยการสำนักภรณงคัสื่อสารสังคม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ (สสส) มาเยี่ยมชมนสถาบันฯ และพุดคุยท่วความรุ้จักกับงานของสถาบันฯ เพื่อสร้างความร่วมมือในการดำเนินกิจกรรมหรือให้การสนับสนุนต่อไปในภายภาคหน้า ณ ห้องประชุมนัฐ ภมรประวัตติ

งานกตเวทีทา ผศ.เอี่ยม ทองถิติ

วันที่ 10 กันยายน 2554 สถาบันฯ จัดงานกตเวทีทาแต่ ผู้ชวยศาสตราจารยัเอี่ยมทองถิติ ในโอกาสเกษียณอายุราชการ โดยมีการปลูกต้นไม้ที่สถาบันฯ จากนั้นเดินทางจากเรือนไทยสู่ชุมชนสหกรณ์บ้านคลองโยง อีกทั้งยังมีปาฐกถาพิเศษเรื่อง “ครุกับกาการพัฒนา” โดย ศ.ระพี สาครจิก มีเวทีระดมความคิด “ค้นหาคุณค่า พลัง และความสุขของชุมชน” มีสรุปรเวทีชาวบ้าน และมีกิจกรรมแสดงนฏีตาจิด ตามล้าดับ

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

เปิดรับสมัครนักศึกษาปริญญาโท-เอก ปีการศึกษา 2555

จำนวน 4 หลักสูตร ได้แก่

1. หลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์
2. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์
3. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการสื่อสารและการพัฒนา วิชาเอกการแปล / การสอนภาษา / ภาษาเพื่อการสื่อสาร / ภาษาและวัฒนธรรมเพื่อการบริหารองค์กร
4. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวัฒนธรรมและการพัฒนา วิชาเอกสังคมวัฒนธรรมศึกษา / พัฒนาชนบทศึกษา / อินทรีย์ศึกษา / มานุษยวิทยาการดนตรี / มานุษยวิทยาการแพทย์

กำหนดการรับสมัครรอบที่ 2 ประมาณเดือน ก.พ. - มี.ค. 2555

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่

- งานบริการการศึกษา สถาบันวิจัยภาษาฯ ม.มหิดล โทร. 0-2800-2303, 0-2800-2308-14 ต่อ 3101 หรือ www.lc.mahidol.ac.th
- งานรับนักศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย ม.มหิดล โทร. 0-2441-9129, 0-2441-4125 ต่อ 208-210 หรือ www.grad.mahidol.ac.th

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย

มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา นครปฐม 73170

โทรศัพท์ 0-2800-2308-14

โทรสาร 0-2800-2332

E-mail: lcawitvong@mahidoLac.th

www.lc.mahidoLac.th

ที่ปรึกษา : ผู้อำนวยการสถาบันฯ
รองผู้อำนวยการฝ่ายสื่อสารองค์กร

คณะผู้จัดทำ : นายรัฐวิวงศ์ ภัทราวีรไพศาล
นางสาวฉันทนา ค่านาค
นางสาวศิติกา จันทร์โชติพัฒนะ

พิสูจน์อักษร : นางสาวประภาศรี คำสอาด
ภาพ : งานเทคโนโลยีการศึกษา
ศิลปกรรม : บริษัท สร้างสื่อ จำกัด

ไม่ถึงผู้รับโปรดส่งคืน

สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเอเชีย มหาวิทยาลัยมหิดล

๑๑๑ ถนนพุทธมณฑลสาย ๔ ต.ศาลายา

อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม 73170

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
ใบอนุญาต 11/2534
ปณ.จ. พุทธมณฑล